

Dundadziņieks

Nr. 17 (166) septembris 2013 Dundagas novada pašvaldības izdevums

www.dundaga.lv



2. lpp. **Baiba Ziedone–Jansone:**
«Kā radīta viesmīlības biznesam!»
3. lpp. **Dzintars Bumbiers Dāliju dārzā.**
4. lpp. **Toms un Madars virsotnē.**
5. lpp. **Dar' man, tēv(i)s, pastaliņas!**
6. lpp. **Dundagā taps jauna estrāde.**



Redaktora vārdi

Turpinām prieku

Rudens šķiet turpinājuma un pēctecības laiks. Bērni atsāk skolas gaitas. Zemkopji atkal ber graudus apcirkņos. Arī tie darbi un ieceres, kas atvaļinājumu laikā pierimuši, atkal atsākas.

Par to visu šajā avīzē. Prieks par Dāliju dārzu Nevejā un tā saimnieku, kas jau trešo gadu pārņēmis un kopj savas mammas Ritas mūža lolojumu. Lai Dzintaram spēks un izturība! Baiba Ziedone–Jansone Kolkā arī savā ziņā turpina — turpina savu sapni par dzīvi pie jūras, par darbošanos konkrētā nozarē — tūrisma uzņēmējdarbībā. Sākums ir cerīgs, galvenais, ka pašai tas dod gandarījumu, un tad jau arī prieks ir palpojuma saņēmējiem.

Iesāktu tālāk dara arī skolas, turklāt ne tikai pašreizējās. Kārtējais salidojums aizvadīts vecajā Dinsberga skolā, sniedzot lielu atkalredzēšanās prieku visiem bijušajiem audzēkņiem. Bet tepat pilī, Dundagas Mākslas un mūzikas skolā, valda prieks, ka pirms kāda laika starptautiskai izstādei sūtītie bērnu darbi ir guvuši augstu novērtējumu. Tomēr pats galvenais — lai tas viss mums dod kopēju prieku. Mācīsimies tajā dalīties!

Alnis Auziņš

Eiropas kultūras mantojuma dienā

14. IX Kolkas pūtēji pie mūsu pils ieskandēja Eiropas kultūras mantojuma dienu Dundagā *Skolas kultūras pieminekļos*.

Dienu ievadīja novada priekšsēdētājs Guņārs Laicāns, atgādinot, ka reiz pilī atradusies vidusskola, bet nu tajā darbojas Dundagas Mākslas un mūzikas skola (DMMS), un kultūras pasākumu rīkotāja Ruta Bērziņa. Novada vadītājs arī uzvilka mastā Eiropas kultūras mantojuma dienu karogu.

Visiem pie sirds gāja Kolkas pūtēju orķestra skanīgie priekšnesumi. Taču interesanta bija visa programma. Kubalu skolas–muzeja vadītāja Ivara Abaja rādītie attēli, dokumenti un stāstījums par skolas laiku pilī mijās ar Vairas Kamaras vadītā 5.–8. klašu teātra pulciņa *Dundžiņi* un 9.–12. klašu teātra studijas *Dundaga* izspēlētām ainiņām no skolas dzīves, un tie viens otru lieliski papildināja. Daudzveidīgu koncertu piedāvāja DMMS. Audzēkņi spēlēja dažādus mūzikas instrumentus, vokālā studija *Dziesmu dārzs* dziedāja, un acis priecēja Dejas klases meiteņu graciozās kustības. Piedalījās arī *Sensus* dejotājas, kas ikdienā mēģina pilī. Apmeklētāji DMMS varēja piedalīties radošajās darbnīcās, kur piedāvāja cēla tehnikā aust jostu paraugus, gatavot piekariņus un filcēt. Pils mazajā zālē bija apskatāma DMMS darbu izstāde, kas veltīta Slīteres nacionālā parka 90. dzimša-

nas dienai, — *Slīteres dārgumi*. Interesants jauno mākslinieku redzējums!

Vēl šajā dienā noteiktos laikos bija atvērta Dundagas pils un Kubalu skola–muzejs, ko varēja apmeklēt bez maksas.

Eiropas kultūras mantojuma dienas sākumā interesentu skaits bija ap 20, zālē to jau bija vairāk, jo tur atradās krietns pulks Vairas bērnu, kā arī DMMS koncerta dalībnieki. Vairāki pasākumu izbaudīja no sākuma līdz beigām, arī Jolanta un Kārlis Ģērmaņi. Tieši otrklasiņš un DMMS audzēkņis Kārlis bija rosinātājs apmeklēt Eiropas kultūras mantojuma dienu pilī. Mammai Jolantai nekas cits neatlika, kā doties kopā ar viņu. Kārlim pasākums ļoti patika.

Kā pastāstīja pils direktore Baiba Dūda, Eiropas kultūras mantojuma dienai veltītajā konferencē Rīgā uzsvērts, cik būtiski bērniem, ka skola atrodas kultūras pieminekļi. Taču Baiba papildināja: ir nozīmīgi, ka pilī darbojas bērni, kas palīdz veidot senās celtnes seju. Viņa arī sacīja lielu paldies DMMS saimei un direktorei Lindai Pavlovskai, kā arī Ivaram un Vairai par atsaucību un brīnišķīgo sarīkojumu.

Diānas Siliņas teksts un foto



• Hanna Monta Kuģeniece gatavo atslēgas piekariņu. Kam tāds ir, tam Dundagas pils ir atvērta.

Esam pamanīti un novērtēti Taivānā!

Jauno mācību gadu Dundagas Mākslas un mūzikas skola uzsāk ar prieku par starptautiskajiem panākumiem! 44. Pasaules Bērnu mākslas izstādē, kas no 30. VIII līdz 15. IX norisinājās Nacionālajā Taivānas mākslas izglītības centrā Taipejā, zelta medaļu ieguvusi Annija Alise Rozefelde par darbu *Es ar māmiņu* un atzinību — Anda Šmēdiņa par darbu *Mana pasaka!* Apsveicam meitenes un skolotāju Daci Čoderu!

Izstādes mērķis ir ar bērnu radošo darbību veicināt savstarpējo sapratni un draudzību starp jauno paaudzi visā pasaulē. Izstādē konkursā ir izstādīti 6 līdz 15 gadus vecu bērnu radošie darbi no 49 pasaules valstīm. Darbus vērtēja kompetenta 30 cilvēku žūrija, kuru pārstāvēja Ķīnas Republikas Taivānā mākslinieki, pedagogi, mākslas izglītības pārstāvji un psihologi.

Pavasārī 9 mazo mākslinieku darbi no Dundagas Mākslas un mūzikas skolas Vizuāli plastiskās mākslas nodaļas aizceļoja uz tālo zemi. **Tagad ar gandarījumu varam teikt: esam pamanīti un novērtēti pasaulē!** Liels prieks par Anniju, Andu un skolotāju Daci!

Annijas darbs iekļauts izstādes katalogā ar žūrijas pievienotu anotāciju: «Izjuts mātes un meitas gleznojums. To sejas pārliecinoši atspoguļojas mātes mīlestība un maigums, kā arī meitas laime un prieks. Gleznējuma harmoniskais kolorīts atklāj mātes un meitas ciešo saikni».

*Linda Celma,
DMMS direktora vietniece*



• *Es ar māmiņu.*

Annija Alise Rozefelde

Septembrī

Kolkas tautas namā

28. IX plkst. 16.00 kora mūzikas koncerts. Piedalās Bērnu klīniskās universitātes slimnīcas jauktais koris, diriģenti Česlavs Batņa un Juris Jēkabsons, koncertmeistars Dzintars Mozgis, un Kolkas jauktais koris, diriģente Evita Ernštreite. Ieeja brīva.

5. X plkst. 14.00 Veco ļaužu dienai veltīts pasākums kopā ar *Hāgenskalna muzikantiem*. Ieeja Ls 2,00, pensionāriem un invalīdiem par brīvu.

11. X plkst. 15.00 Rīgas skolēnu pils kok-

lētāju ansambļa *Austriņa* jaunākās grupas koncerts. Vadītāja Iveta Tauriņa. Piedalās arī Dundagas Mākslas un mūzikas skolas Kolkas kokaletāju ansamblis Dzintras Tauriņas vadībā. Ieeja brīva.

Dundagas pilī

20. IX plkst. 17.00 Muzikālas Dzejas dienas pasākums. Dzeju lasa un izdzied dziesmās Ojārs Ulmanis, Zigurda Tursa muzikālais pavadījums.

22. IX plkst. 14.00 komēdiju izrāde *Mēs un mūsu sieva*. Par Aīdas Ozoliņas spēlētās varones sirdi un vietu viņas dzīvē cīnīsies latviešu komiķi Jānis Kirmuška un Imants Vekmanis. Izrādes režisore — Indra Vaļeniece.



Pie mums, uz zemēm

... Kā radīta viesmīlības biznesam

Divpadsmit gados esmu apmeklējis lielo daļu mūspusē tūrisma nozarē iesaistīto. Bija pienākusi kārta vienai no stāža ziņā jaunākajām. Baiba Ziedone–Jansone Kolkas *Vītolos* otro gadu vasarās uzņem viesus.

— **Lūdzu, pastāstiet, kā un kāpēc uzsākat tūrisma biznesu!**

— Jau pusmūžā sāku studēt tūrisma un ieguvu maģistra grādu tūrisma stratēģiskajā vadībā. Tā bija apzināta izvēle, tūrisms mani aizrauj, un studēju tāpēc, lai uzsāktu biznesu. Pārliecinājos, ka domai neapšaubāmi piemīt spēks! Pirms desmit gadiem dzīvoju Pērīgā, Piņķos, un ļoti gribēju iegūt vietu pie jūras, vislabāk — Kolkā. Meklēju mazu, lētu būdiņu, bet tādas jau bija izpirktas. Pēc vairākiem gadiem sapnis piepildījās — iegādājos šo māju, *Vītolus*, gan ne par lētu naudu. Toreiz tā bija vienstāva ēka, un mēs pasūtījām projektu pārbūvei. Es te vēlējos pavadīt vasaras, bet, lai to atļautos, kaut kā bija jānopelna nauda. Varētu teikt, ka tas ir mans hobija bizness, es apvienoju patīkamo ar lietderīgo.

Lieti noder svešvalodu zināšanas. Jaunībā esmu studējusi Svešvalodu fakultātē, angļu valoda ir mana pirmā svešvaloda. Protu arī krieviski, varu sazināties franciski. Kad te ierados, neiedomājos, ka brauks tik daudz

vēstuli pašvaldībai. Mums atbildēja, ka varam paši kā privātpersonas risināt šo jautājumu. Es domāju citādi. Pašvaldībai par savu iedzīvotāju labsajūtu būtu jādomā, īpaši, ja grib balstīt uzņēmējdarbību. Un kā pašiem risināt? Tie, kas dzīvo jūras pusē, lietus ūdeni vēl var novirzīt tur, bet kur lai mēs to liekam? Varētu rakt meliorācijas grāvjus, tikai — kurp?

Bet sākām ar bioloģisko tualeti, jo ūdens un tualete ir divas pamatlietas. Prozaiski, taču tūrisms bez tā nevar pastāvēt. Nevaru vāciešus vai beļģus sūtīt uz *sirdsmājiņu*.

— **Varbūt var.**

— Varbūt var, bet tad jābūt pilnīgi citam kopējam stilam. Nu ja, ar dzeramo ūdeni esam tikuši galā. Pērn ļoti pietrūka ēdināšanas, šogad ir, un es jūtu atspaidu. Par pašu ragu kā ēdināšanas vietu man grūti spriest. Šķiet, ka ēdināšanas ziņā tur varētu vēl vairāk izvērsties.

— **Vai Makdonaldu ārzemnieki neprasa?**

— Ir cita anekdote no dzīves. Ārzemju tūristi pagājušā gadā veikalā jautājuši, vai te ir

saņemt arī skaidrā naudā. Latvijā jau tagad ir lielveikali, kuros to nodrošina.

— **Un pie jums?**

— Pagaidām ne. Man kartes pagaidām vēl nav izdevīgas, tad jābūt lielākam apgrozījumam.

— **Kādu vēl pašvaldības atbalstu jūs vēlētos?**

— Pludmalē ir diezgan daudz graustu. No mums ejot uz jūru, iznāk iet garām pussa-gruvušanai ēkai. Kādam jau tā pieder. Iestāstu viesiem, kā nokļūt līdz jūrai ar likumu... Pašvaldība varētu tādus īpašniekus drusku *pa-bikstīt*, piemēram, uzliekot soda naudu. Iegūtu viss novads, un arī tā netieši var veicināt

tūrisma.

Katrā pagastā noderētu viena triecienbrīgāde, strādnieki. Man vīrs darbdienās strādā Rīgā, tāpēc visu pats nespēj padarīt. Es nesen meklēju kādus cilvēkus, lai izrok nelielu grāvīti. Ar traktoru sabojātu zālāju. Lūdzu vienu kaimiņu, otru, beidzot piezvanīju Ilmāram Gleglu. Atsūtīt jau atsūtīja, bet... tā arī neizraka. Te ir nopietna darbaspēka problēma.

— **Jūs neesat pirmā tūrisma uzņēmēja, kas saka: kaut varētu nopirkt tādu pakalpojumu! Bet nav jau cilvēku! Un kur vienuļai kundzei dabūt kādu amata meistaru, kaut vai elektrīķi, santehniķi?**

— Te būtu iespēja uzņēmējam! Firmas nosaukums: «Pārdod vīrieti ar zelta rokām».

Vēl kāds aspekts. Ja pašvaldībā būtu viens cilvēks, kas raksta projektus, tas krietni līdzētu uzņēmējiem, varētu apgūt lielas Eiropas projektu naudas. Nu ja. Varētu jau arī paši to darīt, sanākt kopā, vienoties, kurš to dara...

Vēl kāds priekšlikums — Dundagā varētu būt vienota stila tūrisma norādes–zīmes — apskates objektiem, viesu mājām, kempingiem.

— **Dundagā jau tumši sarkanās iet plašumā. Bet varbūt jums pašai vairāk jāpauz savas ierosmes?**

— Dundagas novads ir gana liels. Jā, es piedalījos pāris uzņēmēju tikšanās reizēs, ko rosināja Saeimas deputāts Gaidis Bērziņš. Tad izteicu bažas par ūdeni, kas man toreiz bija galvenais.

— **Un kā sadarbojaties ar Kolkas pārvaldnieku?**

— Labi. Dēls izdomāja, ka jūrmalā jāierok stabi volejbolam, to saskaņoju ar Aldi Pinkenu un Slīteres nacionālo parku. Pati gan vēl neesmu pielikusi klāt tālruņa numuru ar zīņu, ka pie manis vietējie jaunieši var iznomāt tīklu par brīvu.

— **Nosaukums pie jūsu mājas vēsta — hostelis...**

— Jā, pašlaik vēl hostelis, bet *Lauku ceļotājs* ieteica, ka *Vītoli* jāpārdēvē par *brīvdienu* māju vai viesu māju.

— **Kāda ir būtiskā atšķirība?**

— Hostelis ir no *lētākā gala* — viesnīca studentiem, arī pensionāriem. Mēs jau laikam esam drusku smalkāki. Piedāvājam nevis gultasvietas, bet istabiņas, interjers ir mājīgāks.

Latviešiem 15 lati no cilvēka ir tā kā par dārgu. Bet es nevaru šķirot — ārzemnieks vai latvietis — un piedāvāt dažādas cenas. Ir pati sezona, ir pieprasīta vieta. Ārpus sezonas cenas mainās uz lēto pusi. Cenu nosaka tirgus.

— **Varbūt tautieši kopumā nav tik turīgi?**

— Varbūt.

— **Cik cilvēku jūs varat izmitināt?**

— Augšā ir sešas istabiņas, pavisam nesen iekārtotas — tās piedāvājam šogad. Pirmajā stāvā ir trīs numuriņi. Kopā ir 20 vietas.

Sezona sākas pēc Jāņiem, kad beidzas odi jeb, kā šeit tos dēvē, knaui, un ilgst līdz septembra vidum. Aprīlī te uzturas dažas putnu vērotāju grupas.

— **Vai jums jau ir savi pastāvīgie kundes?**

— Esmu *Lauku ceļotāja* biedrs, tomēr trīsreiz vairāk man piesakās no starptautiskās aģentūras *Booking.com*, pat nezinu, kāpēc. Noslodze sezonā ir laba. *Pītagu* un *Ušu* saim-

nieces izvēloties klientus ar atlasīti. Es pagaidām izguldu arī tādus, kas vēlas pārgulēt tikai vienu nakti.

— **Kas pie jums pārsvarā apmetas?**

— Ir ļoti daudz vāciešu, šogad — arī lietuviešu. Bet ir bijuši kanādieši, japāņi, ķīnieši, austrieši, beļģi, itālieši, francūži. Igaunu ir maz. Šogad parādījušies krievu tūristi. Iepriecina, ka arī latvieši sākuši ceļot, kaut arī vēl samērā nedaudz.

Nezinu, kāpēc mēs, latvieši, esam tik kompleksaini, arī lietuvieši. Prasības ir lielas, bet promejot pateikties nemāk. Viskolosālākie ir francūži — bohēmisti, prot prierāties, bauda dabu un dzīvi kā tādus, ar visu ir mierā. Un

Es te vēlējos pavadīt vasaras, bet, lai to atļautos, kaut kā bija jānopelna nauda.

kad francūžus aicinu runāt viņu dzimtajā valodā, tad viņi pilnīgi atplaukst. Krievu tūrists var staigāt ar atkorķētu pudeli pa pagalmu un uz jūru īsti pat neaiziet. Bet ne jau vienmēr tautība nosaka intelekta pakāpi! Kopumā — cilvēkiem labprāt patīt parunāties, uzziņāt ko jaunu par vietējo kultūru.

— **Un kuri ir knauzerīgākie?**

— Gadās arī tādi. Patiesībā katrā nācijā ir dažādi cilvēki. Pati esmu daudz ceļojusi un nakšņojusi dažādu līmeņu viesnīcās, vērojusi attieksmi. Šeit reizēm manu tūristu zināmu augstprātību. Taisnība, atsevišķās reizēs.

— **Bet vai klienti nenovērtē to, ka jūs labi runājat angļiski?**

— It kā jau novērtē. Ir arī tādi, kas iedomājušies, ka te vajadzētu būt pilsētai ar viesnīcu. Bet te izrādās lauki, un seko vilšanās.

— **Kā samērojas tas, ko jūs ieņemat no tūrisma, ar to, ko ieguldāt atpakaļ attīstībai?**

— Visus ieņēmumus arī ieguldu. Jāveido stāvvieta, bruģītis, lielāks dārza grils. Īpaši vāciešiem patīk garšīgi paēst, arī latviešiem. Visu ieguldām attīstībā, un tā būs vairākus gadus. Tad varbūt varēs atvilkt elpu, lai gan — «Rīga nekad nav gatava»...

— **Kādas perspektīvas vēl saskatāt?**

— Mēs, tūrisma uzņēmēji, varētu vairāk kooperēties. Būt vairāk partneri, nevis konkurenti.

— **Vai tad nesadarbojaties?**

— Sadarbojamies jau. Bet varētu plašāk, ne tikai piedāvāt *liekos* tūristus. Varētu būt karstais telefons. Piemēram, Dženeta uztaisījusi bukstiņu biežputru, man piezvana, es aizsūtu turp savus viesus, vai kāds no zvejniekiem uzņemtos vest tūristus uz bušu makšķerēšanu. Ir vēl daudz iespēju.

— **Kā jums izdevies iejusties vietējā sabiedrībā? Vai arī vairāk esat fronte sevī?**

— Kurzemnieki ir paskarbi, bet esmu atvērts cilvēks, ar kaimiņiem mani satieku. Saprotu, ka cilvēkiem jāskaidro, ka tūrisms tikai veicinās vietējo labklājību, nesīs ieņēmumus veikalos, zivju kūpinātājiem utt. Vienīgi ar to jaunatni... Daļai pietrūkst radošas izdomas gudrām nodarbēm, plašāka skata uz dzīvi. Troksnis uz ielas traucē tūristu naktsmieru. Tas ir vēl viens neatrisināts jautājums — Kolkā uz vietas vajadzētu vietējo kārtības sargu. Ir bijuši nepatīkami gadījumi. Tūristi gan ir ļoti smalkjūtīgi, guļot labi. Varbūt tā arī ir, jo jūras gaiss dara savu. Reiz pajautāju kādam velosipēdistam, kā gulējis, un viņš atbildēja: rītenbraucēji vienmēr guļ labi.

— **Ko darāt pārējā gadā, kad tūrisma sezona beigusies?**

— Ziemā darbojos savā privātajā valodu skolā Jūrmalā, organizēju tās darbu un līdztekus mācu angļu valodu.

— **Ir pagājuši daži gadi, kopš te sākāt. Vai esat guvusi to, ko gribējāt?**

— Pat vairāk, nekā biju gaidījusi. Esmu vietā, kas man patīk, visu vasaru daru to, kas mani aizrauj, gūstu baudu no dabas un sakarsmes ar cilvēkiem!

Alnis Auziņš



• Baiba Ziedone-Jansone.

Autora foto

ārzemnieku. Jau pirmajā īstajā saimniekošanas gadā, kad lūkojām izdot dažas istabiņas, man bija 90% ārzemnieku. Kolka un Kolkas rags ir viens no tūristu visvairāk iecienītajiem objektiem Latvijā. Kolka un tās apkārtnē ir brīnišķīga un kā radīta viesmīlības biznesam.

— **Un nekādu šķēršļu?**

— Kur nu bez tiem! Vispirms — ūdens, gan dzeramais, gan lietus. Tas ūdens, kas teceja pa krānu no ciema kopējās sistēmas, darīja vislielākās raizes. Kā nodrošināt ārzemniekiem elementārus apstākļus? Bet tas ir ļoti svarīgi! Kad ūdeni aizvedām pārbaudīt, daži elementi piecreiz pārsniedza normu, un pārbaudītāji vaicāja: vai tiešām tas ir dzersmais ūdens?

— **Vai tagad ūdens nemaz nav uzlabojies?**

— Līdz mums tas nav atnācis... Projekts bija, ūdens attīrīšanas iekārtas uzstādīja, bet nelaipe esot vecajās caurulēs. Projekta otrā kārta vēl nav notikusi, un ciešam mēs. Dzīve piespiež domāt. Ierīkojām 10 metru urbumu — pavisam nesen, tikai pirms kāda mēneša. Ūdenim vairs nav tāda dzelzs piejaukuma, diemžēl ir zināma sēra piegarša, tāpēc dzeršanai vedam avota ūdeni no Rojas vai Kandavas.

Joprojām nezinām, ko darīt lietus laikā. Ja visu dienu līst, tad ūdens pagalmā ir līdz potītēm. Ja ciemiņi grib pieiet pie grila uzcept gaļu, tad vajag gumijas zābakus. Pirms pāris gadiem es pierunāju kaimiņienes uzrakstīt

restorāns. Meitenes paskaidrojušas, ka tuvākais restorāns ir Ventspilī, jo restorāns tomēr mums saistās ar augstāko ēdināšanas kvalitāti. Ārzemniekiem platas acis.

Varam jau apsmaidīt tūristus, bet cilvēkam jāapmierina pamatvajadzības. Vai jūs zināt, ka attīstītajās valstīs tūrisms dod līdz 10% no iekšzemes kopprodukta?

— **Tik ļoti neesmu iedziļinājies. Ir jau valstis ar lieliem un pieprasītiem objektiem.**

— Jā. Bet kāpēc mēs nevarētu piesaistīt vēl vairāk ceļotāju? Ja man būtu vairāk roku, es raudzītu atvērt vēl kādu pamatīgāku ēdināšanas uzņēmumu.

— **Bet jūs piedāvājat grilu?**

— Jā, tūristi var izmantot to, arī ugunsкура vietu ar lielo zupas katlu. Vēl top pamatīgāks grils nākamajam gadam. Varam nodrošināt karstu ūdeni tējai un kafijai, bet virtuvīte ir neliela, tur nevar izvērsties.

Tagad ciemā galvenā problēma — nav bankomāta! Domāju, ka šo lietu nu gan pašvaldībai vajadzētu atrisināt.

— **Es neesmu milzīgs pašvaldības aizstāvis, bet šajā gadījumā gan tai rokas ir par īsām. Cerēsim uz labvēlīgām pārmaiņām. Ticiet man, ka pašvaldība dara visu, ko vien var.**

— Tūristi lielākoties pieraduši tikai ar kartēm rīkoties. Labi, ka vismaz veikalos ņem pretī. Varbūt pašvaldība var lūgt uzņēmēju, kam pieder *Top!* tīkls, nodrošināt iespēju, lai, iepērkoties veikalā, atlikumu no kartes var



Laiks ziedēt

«Dāliju dārzs — mana dzīve»

Tā saka nevejnieks Dzintars Bumbiers, kas pārņēmis un jau trešo gadu kopj Dāliju dārzu — lielāko Latvijā un vienu no lielākajiem Baltijā. Prieka pēc, spītības dēļ un no-teikti — mammas Ritas piemiņai, kas dārzu izveidoja un loloja gadsimta ceturksni.

Šodien Dzintaram atnācis palīgs — šķūnim jāliek jauns jumts, tāpēc iecerētā ravēšana dārzā izpaliek. Un tad nu vēl mēs abi ar Alandu Pūliņu klāt, taisnība gan, iepriekš pieteikušies. Un Dzintars ved mūs uz dārzu. Blakus septiņus mēnešu vecais šunelis Sien-āzis. *Lecīgs* gan, tā ka saimniekam reizēm jā-apsauc, lai neapskādē pukus.

— **Neesmu te bijis diezgan ilgi. Šķiet, agrāk dālijas auga citur.**

— Jā, tuvāk šķūnim. Tur astoņos gados bija tā iekopts, ka nedēļā viens cilvēks varēja mierīgi izravēt. Mammai bija 31–32 rindas, katrā līdz 120 gumiem, šķirnes — ap 40. Man ir 25 rindas, vienā 180 iestādīts, ap 40 šķirņu.

Aprobāciju gan neesmu veicis, bet zīnu, ka pavisam man ir ap 1000 šķirņu. Kad no mammas pirms trim gadiem pārņēmu, tad bija ap 1200 šķirņu. Mamma visas šķirnes zināja no galvas, es tā nevaru pateikt.

Ar vairumtirdzniecību pagaidām neno-darbojos. Tā ir papildu nozare, kas man vēl tuvāk jāizpēta, lai tajā iekļautos. Dāliju dārzs ir apskatei, un tūristi arī brauc. Ja nu kāds diktī grib ko nopirkt, tad arī pārdodu.



Reiz ieliku reklāmu avīzē: aicinu zinošus cilvēkus apskatīties, novērtēt, iegādāties. Atbrauca jau — bet vienkārši cilvēki, kas grib tikai nopirkt.

— **Jūs te viens raujaties? Vai mamma arī viena tika galā?**

— Mamma lielākoties strādāja viena. Es arī. Sezonā gan noderētu kāds cilvēks palīgā. Ravēšana prasa laiku, pacietību. Jūs redzat te atšķirību: kur ir divreiz izravēts un kur pa-līgs sāka, bet aizmuka. Bet vajadzētu jau trīs-reiz izravēt! Es maksāju 20 latus par 60 met-rus garu dobi. Pats to spēju vienā dienā. Bet cilvēki negrib nopelnīt.

— **Cik ātri jūs pats vienu vagu varat izra-vēt?**

— Man ir garas rokas, eju pa vidu un aiz-sniedzu abas puses. Ja no rīta deviņos sāk, tad līdz 7–8 vakarā var pabeigt. Bet gadās aizrauties, tu ieraugi zālīti vēl tālāk, otrā pusē, sāk ravēt tur. Istenībā tā nedrīkst. Tad jāpārtrauc.

— **Vai, uz ceļiem rāpojot, nav vieglāk?**

— Ceļi arī jāsaudzē. Es jau priecātos, ja man kāds palīdzētu kaut daļu noravēt. Ja man nebūtu jāķimerējas, tad es ātri izietu cauri. Vajadzētu vismaz kādu, kas stāsta anekdotes, kamēr ravēju! Tad nejut noguru-mu, nejut, kā mugura sāp. Apskādēta jau man ir.

Vispār nedrīkst trakot. Pērn vienubrīd diezgan nopietni saslīmu. Nevarēju saprast, kas par vainu. Bet bija vienkārši jāatpūšas, jānomierinās. Šogad darbojos ar mierīgāku

prātu un, kad manīju nervus uzdodam, ietu-rēju pauzi.

— **Vai talkās nevar iegūt palīgus — ravē-šanai?**

— Man jau šķiet, ka talkas ir noiets etaps... Un ar dzērājiem man galīgi nav pa ceļam.

Mēnesi man vajag iestādīšanai, mēnesi — novākšanai. Jāstāda tad, kad dienā vairs nav mīnusu. Naktī drusku var būt. Šogad pavasa-rī nogaidīju, jo negribēju riskēt, — ja nu cī-ruļputenis? Un velti! Tā nokavēju vienu ne-dēļu. Novāc pēc pirmajām salnām. Bet tas nenotiek vienā dienā, kā tas būtu iespējams mazdārziņā! Vispirms der apgriezt lakstus un tikai tad izņemt gumus. Tā augiem tiek vēl brīsnīņš laika nobriest un labāk sagatavo-ties ziemas guļai.

Istā dāliju sezona ilgst no augusta līdz pir-majām salnām. Tajā laikā arī brauc tūristi.

— **Cik daudz te brauc? Vai pēc apmeklē-tāju skaita izskatās, ka krīze ir beigusies?**

— Esmu pārsteigts, kas skaits nav īpaši mainījies kopš mammas laikiem, ap 500 se-sonā ierodas — pārsvarā no visas Latvijas, ar autobusiem, bet ir arī ārzemnieki — lielāko-

ties divu trīs cilvēku ģimenes.

— **Ja salīdzina — kas ir vairāk ieinteresē-ti, kas dāsnāki?**

— No dažiem ārzemniekiem reizēm ir lie-lāks ieguvums nekā no lielas vietējo grupas. Viņi ir patiesi ieinteresēti, jautā un arī ie-klausās stāstījumā, un to novērtē. Ārzemnie-ki nav mērojuši tālu ceļu, lai tikai paskatītos vien. Viņi grib uzzināt, kā dālijas kopj un audzē, un tas ir pareizi. Ja nebūtu darba, tad nebūtu, uz ko skatīties. Viņi arī uzzina, cik ļoti man te sirds klāt, cik viegli vai grūti tas man nāk. To saprotot, ir pat reizēm gatavi kaut ko ieguldīt. Tas ir liels atspaidis.

— **Bet kopumā ar dārzu, ar tūristu devu-mu taču nevar iztikt?**

— Noteikti ne. Dārzs gan prasa visvairāk laika. Ko man vajadzētu — normālu, ar dārza darbiem savienojamu maiņu darbu. Tas man derētu, diemžēl tā nav.

Reiz ceļotāji man uzprasīja, ko esmu zie-dojis šim dārzam. Un man gluži neviļus iz-spruka: savu dzīvi. Bet reizē tas ir mammas mūža darba turpinājums.

— **Cik viegli vai grūti jums bija to visu pārņemt? Tomēr ļoti īpaša nozare!**

— Tas tiešām ir darbs, kas jāsaprot! Visus daudzus iepriekšējos gadus, kamēr mamma te strādāja, es jau visu biju vērojis. Ja tā ne-būtu, tad nevarētu ķerties klāt. Man vēl ļoti daudz jāmācās, pamazām darot apgūstu. Varbūt reizēm kaut kas no zemapziņas uz-peld un palīdz izdarīt.

— **Mamma priecātos, ka jūs turpināt. Bet**

arī man par to ir prieks! Būtu žēl, ja kaut kas tik īpašs, darbs, kas veikts gadsimta ceturksni, aizietu vējā.

— Es uzņēmos vairāku iemeslu dēļ. Arī par spīti tiem, kam jau mammas lai-kā skaistais dārzs bija kā dadzis acīs un kas priecā-tos, ja to likvidētu. Jā, arī zināma sentimenta dēļ. Dārzs savā ziņā pagarina mammas dzīvi. Kamēr tas ir, tikmēr arī viņa dzīvo. Katram apmeklētājam varu pastāstīt, ka te visu izdomā-jusi un izveidojusi Rita Bumbiere. Tas ir viņas lolo-jums, ko tagad mēģinu kopt tālāk. Zināmā mērā tas ir tāpat, kā rakstnieks vai mū-ziķis dzīvo tālāk savos dar-bos.

— **Šāds pamudinājums ir jauks.**

— Jā, noteikti. Jāatzīst gan, ka šogad dažas dienas ir uzmākusies depresija, tad dārzā nemaz negribējās ie-iet. Tad jādara kas cits.

— **No kurienes brauc ār-zemnieki? Un kā ar viņiem sazināties?**

— Ierodas no Lietuvas, Igaunijas, Vācijas, Austrijas, Šveices, Dānijas. Galvenā saziņas valoda ir angļu. To saprotu ļoti labi un samērā labi runāju. Runāju arī krieviski, nedaudz — vāciski. Francūži vēl nav bijuši. Angliski un krieviski esmu iemā-cījies pašmācībā. Sazināties labi. Bet ārzem-nieki arī saprot, ka atbraukuši uz valsti, kur vietējie runā citā valodā.

— **Manuprāt, jums arī padodas stāstīt, un laikam jau arī patīk.**

— Jā, to man arī teikuši ārzemnieki. Viņi novērtē, ka māku savu darbu pasniegt. Esmu nedaudz mācījies komercdarbību. Tas mani atraisīja. Man patīk saskarsme ar cilvēkiem. Gadās tā — pa dienu esmu novadījis vairākas ekskursantu grupas, smaidījis līdz ausīm, tad vakarā gandrīz vai mute sāp.

— **Vai jums ir kādi īpaši mīļi ziedi šajā dāliju jūrā? Vai visi vienādi tuvi?**

— Mammai kādreiz bija 'Latvijas karogs', un tas viņai ļoti patika. Tā arī izskatījās, sar-kanbaltsarkans. Man kādreiz vairāk patika ziedi — pomponiņi — tādas apaļas galviņas. Tas nav šķirnes, bet grupas nosaukums. Ta-gad vairāk patīk ziedi ar tādiem kā arumi-ņiem un saderīgām, izteiksmīgi saulainām krāsām.

— **Esmu dzirdējis, ka interesenti mēdz jautāt par zilajām dālijām kā kaut ko īpašu. Kāpēc, vai tādēļ, ka tik grūti ko tādu selek-cionēt?**

— Pats ceru, ka to vēl kādu laiku neizdo-sies iegūt... Var gadīties, ka, pēc tā tiecoties, neiegūst citas ļoti skaistas krāsu gammas. Es neatbalstu gammu lielummāniju. Bet — cik cilvēku, tik gaumju.

— **Es saprotu, jums tagad ir pieredzes uz-krāšanas un atspēršanās laiks. Bet kādas ie-ceres lolojat nākotnē? Vai jūs būtu gatavs dālijas arī pārdot? Vai gribētu radīt arī jaunas šķirnes?**

— Pēc gadiem desmit, jā, varbūt arī jaunas šķirnes. Gribētos jau atstāt savas pēdas. Arī pārdot varētu. Un papildu cilvēkus sezonā vajadzētu. Bet sākumā jātiek galā ar pamatu: iestādīt, izravēt, novākt, saglabāt. Pēc tam var domāt par šķirnes nosaukumiem, kolek-cionāra titula atgūšanu.

Dāliju dārzā viss var notikt palēnām. Ar steigu un nepacietību var nodarīt pāri gan dārzam, gan pats sev. Pamazām, tikai pama-zām. Ar galvu sienā neskriešu. Kā izdosies? Tad redzēs. Man vienīgi var pārnest to, ka esmu mēģinājis kaut ko darīt lietas labad.

— **To nekad nedrīkst pārnest.**

— Nu ja. Ja nemāk, tad var iemācīties. Tā-da «nevar» nav!

— **Vai jums jau veidojas sadarbība ar ci-tiem Latvijas dāliju audzētājiem? Un cik daudz par jums zina?**



— Internetā ziņas par mani ir. Mani arī aicina uz izstādēm, pāris semināros esmu piedalījies. Apmainīties ar informāciju ļoti noder. Ar līdzdalību izstādēs pagaidām no-gaidu, es vēl nedrīkstu sevi saukt par kolek-cionāru. Tur ir daudz dažādu nianšu, lai to sasniegtu. Bet tas ir mērķis, uz ko tiekties.

— **Cik nopietnu selekcionāru Latvijā ir? Kaut vai aptuveni.**

— Varu tikai teikt par tiem, ko pats esmu satīcis, tie ir kādi 20. Latvijā noteikti ir vai-rāk, visi nav sabiedriski rošīgi.

— **Vai jums būtu vieglāk, ja kopējais šķir-ņu skaits būtu mazāks?**

— Ja man ir izkritusi tieši tāda loze — šis dārzs, ja mamma bija slavena ar lielāko dāli-ju kolekciju Baltijā, tad es arī netiecos pēc vieglākā.

— **Iepriecinoši, ka jūs jau vairākus gadus pavasara talkā nostaigājat daudzus kilomet-rus, šosejas malā vācot atkritumus — citu ļaužu ceļmalā nomesto.**

— Jā, četrus gadus nesoļoju kilometra rā-diusā, divus gadus 4 kilometru rādiusā. Būti-bā ap 4 ha. Kā ienāca prātā? Man vispār patīk kārtība, es sevi jūtu atbildību pret vidi. Strā-dājot *simtlatniekos* un katru dienu ar kājām nākot mājās no Dundagas, apriebās skatīties uz atkritumiem ceļmalā. Līdzko padzirdēju, ka rīko talkas dienas, uzrunāju Saimnieciskā dienesta vadītāju Andri Kojro, vai nevar at-sūtīt kādus palīgā. Visi atteicās. Nu ja, uz tal-ku jau nevienu nevar piespiest. Labi, no-spriedu, lai tik iedod maisus un vēlāk savāc, varu izdarīt viens. Vienreiz savācu 24 mai-sus. Tad gan vakarā gandrīz četrrāpus bija jārāpo. Šogad savācu 19 maisus. Nākamgad esmu nolēmis iet ar visu *paiku*, tad varētu tikt no savas mājas līdz slimnīcas ceļgalam. Diemžēl ir tā — tu savāc, bet jau nākamajā dienā ir jaunas kaudzes priekšā. Reizēm uz-mācas domas, ka viens nav cīnītājs kaujas laukā.

— **Bet saka arī pretējo.**

— Jā, tā ir.

— **Lilijas arī jums aug?**

— Jā, tagad gan sezona cauri. Bet lilijas man ir otrajā plānā. Mammai savulaik bija plašs paziņu loks, tomēr viņa iegādājās lili-jas — hibrīdaugus. Pirmajā gadā tik skaisti ziedēja, ka sirds pa muti leca laukā, otrajā gadā jau mātes auga izskatā... Pašlaik no 100 šķirnēm 70 ir dzeltenā krasā.

Dāliju dārzs man ir. Āmulis bērzā, kas jo-projām aug, turklāt kļūst aizvien lielāks. Kas vēl te tāds ir? Centība ir.

Alnis Auziņš

Alandas Pūliņas foto



Augsti kalni, plaši lauki

Duņdžiņi uzkāpj Elbrusā

Nobeīgums. Sākumu sk. iepriekšējā avīzē.

Iepriekšējo reizi stāstījām par sagatavošanos ceļojumam un aprikojumu. Šoreiz par pašu galveno — kā Toms Zoss un Madars Burnevics uzkāpa Elbrusā.

Turpceļš. Krievijas īpatnības. Pārtika

Vispirms aizlidojām uz Maskavu, tad uz Mineralņije Vodi. No turienes mums bija jānokļūst Azau ciemā. Tā ir apdzīvota vieta Kabarda–Balkārijā — Krievijā, netālu no Gruzijas robežas. Lidostā naskie taksisti piedāvājās aizvest par 3000 rubļiem. Mums draugs iepriekš bija izstāstījis, ka cenu var nokaulēt līdz tūkstotim par galviņu. Krievu valodu nezinu spīdoši, bet veikālā desu nopirkt varu un patielēties arī. Kad taksisti negribēja īsti nolaist cenu, izlikāmies ejam uz autoostu, un tad panācām savu. Krievu taksis ir žigulis, pa ceļiem redz braucam lielākoties žiguļus, volgas un ņivas, un taksometra vidējais ātrums ir 140 kilometru stundā. Galā nokļuvām. Tas bija piektajā augustā. Nakti gribējām pavadīt zem klajas debess, bet sāka pilināt lietus, un dabūjām nakts vidū uzsliet telti. Visu laiku pieturējās silts laiks, pat dažās bāzes nomēt-nēs sniegā.

Iepriekšējā reizē visu pārtiku ņēmām līdzi no Latvijas. Šoreiz no mājām bija tikai dažī *roltoni*, dažas sausās zupas, astoņas šokolādes tāfelītes, piparmētru un liepziedu tējas maisījums, dažas kafijas paciņas. Ciema bodē nopirkām *tušonku* — četras bundžas divas dažādas zortes, šprotes, divus ķieģeļšus, 4,5 litrus ūdens, vienu desas gabalu un vienu siera gabalu, un vēl mums bija divas paciņas ar riekstiem. Tas viss piecām dienām — kamēr uzkāpjam un nokāpjam. Ar *tušonku* bijām iepirkušies. Viens veids sastāvēja tikai no plēvēm. Otrs bija kaut cik ciešams. Ēšana bija tāda. No rīta apēdām vienu *roltonu* kopā ar *tušonku*, piekozdami maizi ar desu vai sieru. Dienas vidū apēdām vienu šokolādi divatā! Vakarā gribējās ko siltu — tēju, zupiņu. Dzērām daudz ūdens. Bada sajūtas nebija.

Aklimatizācija. Organismi ir dažādi

Zinājām, ka, sākot kāpt, ir jāpierod pie retinātā gaisa. Centāmies nekāpt pārāk strauji — dienā 600 līdz 800 metru, rēķinot pa vertikāli. Man tas nelikās daudz. Kāpām tikai uz augšu! Pēc tam pārrunāju ar tēvu, kas arī ir kāpis kalnos, un viņš teica, ka esot strauji kāpuši. Nezinu, es jutos pietiekami labi, tikai

dažas stundas nedaudz pasāpēja galva. Madaram klājās grūtāk. Viņš pāris reižu vēma, un atceļā, jau pašā apakšā, sāk asiņot deguns. Tas laikam atkarīgs no organisma. (**Madars:** «Es gan teiktu, ka no pārslodzes, jo 5 dienās uzkāpām augšā un pēc tam pus dienā mēģinājām nokāpt to pašu attālumu lejā».) Izklusās varbūt pabriesmīgi, bet Madars ne-teica, ka justos ļoti smagi. Vienīgi izpausmes bija tādas — neparastas. Var jau būt, ka drusku avantūristi mēs bijām.

Piecas dienas līdz virsotnei, viena — atceļam

Pirmā nakšņošana mums bija apakšā (aptuveni 2300 m augstumā), otrā — pie Observatorijas (ap 3000 m), trešā pie Ledus bāzes (ap 3600 m), ceturtā — pie Dīzeļa patvēruma (ap 4100 m) piektā — pie Pastuhova klintīm (ap 4500 m). Pēdējā pieturvietā pirms virsotnes bijām ap diviem dienā, palikām līdz pusnaktij, tad gājām uz augšu. Virsotni sasniedzām 10. augustā pulksten 5.40 un Latvijas karogu pacēlām 5.42. Tūlīt arī sā-kām kāpt lejā līdz Pastuhova klinšu nometnei. Tur pagulējām četras stundas un tad kāpām līdz pašai apakšai. (**Madars:** «10. augusta vakarā, miglā, apmaldījāmies un lejā bijām 11. VIII rītā.»)

Parasti alpīnisti sasniedz virsotni citādi nekā mēs. Ar pacēlāju viņus paceļ līdz pirmajam punktam, tur var noīrēt apaļus dzīvojamos konteinerus un kādu dienu uzkavēties, lai aklimatizētos. Tad ar sniega auto ceļotājus aizved līdz nākamajai bāzei, kur atkal ir konteineri. Visbeidzot ar auto vai sniega motocikliem nogādā ļoti augstu, un pēdējo posmu, mazāk nekā kilometru, 2–2,5 stundās katrs pats var nosoļot ar kājām.

Mēs neievērojām šo standartu. Neizmantojām ne pacēlāju, ne auto, visu laiku paši gājām. (**Madars:** «Pēdējie 2,5 km ir pietiekami stāvi, un, sākot no 3700 m augstuma, tur ir tikai ledus un sniegs».) Bet mums pat tad sasaiti nevajadzēja. To lietojām vienreiz, ejot pa ledāju, kur nebija iemīta taka un bija redzamas dažas dziļākas plaisas. Nomaldīties nevarēja, jo skaidrā laikā visu laiku redzama virsotne. Pašā augšā kāpjot, pieturējās 10–15



• Elbrusa virsotnē — Latvijas karogs!

Foto no T. Zosa albuma

grādu sals. Elbrusam ir divas virsotnes, kreisā un labā, un mēs kāpām uz kreiso, kas ir par metriem 20 augstāka, 5642 m. Tur arī tāda simboliska vieta, ap kuru visi, kas virsotni sasnieguši, kaut ko apsien. Redzējām šādas tādas lupatiņas ar dažādu biedrību simboli-ku, arī valstu karogus. Mēs uzsējām Latvijas karogu. (**Madars:** «Kalnu nevar iekarot, kalnā var tikai pacietīgi uzkāpt».)

Kas tālāk? Kilimandžāro sniegi...

Elbrusa ekspedīcijas laikā iedomājāmies, ka nākamo vajadzētu iekarot Āfrikas augstāko virsotni. Taisnība, es mazliet šaubos, vai tas būs tik drīz. Tur esot jākāpj ziemā, mūsu ziemā. Bet priekš jāsapotē visādas potes, vīzu arī vajag. Domāju, ka nākamziem tas vēl nenotiks.

Ir jau arī citi vilinājumi. Gruzijā ir Ušba kalns ar tehniski sarežģītu maršrutu. Tam vajag papildu aprikojumu. (**Madars:** «Vajag vēl pieredzi un daudz, daudz treniņu — gan atsevišķus, lai uzlabotu fizisko kondīciju, gan kopīgos, lai uzlabotu savstarpējo kāpšanas sapratni».)

Kalni kā pārbaudes akmens

Ar Madaru mācījāmies reizē Dundagas vidusskolā — paralēlklasēs. Neteiktu, ka mēs būtu milzīgi sirdsdraugi, bet abi ejam kalnā ar kopīgu ideju. Un laikam nav nemaz tik daudz cilvēku, ar kuriem varētu tādu atrast. Desmit dienas nav pārāk ilgs laiks, katrā ziņā nekādi baigie ekscesi mums nav bijuši. Varbūt vienkārši nav par ko strīdēties. (**Madars:**

«Brīdī, kad ierodos pie Toma dzīvoklī, saprotu, ka problēmas, kuras man ir ikdienas dzīvē, darbā, ir jāatstāj ārpus durvīm un Latvijā, jo tām nav ne laika, ne vietas. Mums ir kopīgs mērķis un ideja, un, domājot par ikdienas problēmām, es varu tikai apgrūtināt kopīgā mērķa sasniegšanu».) Šoreiz sākumā bijām domājuši doties trīs cilvēku grupā, un tad es nevarēju īsti saprast, vai visiem raksturi saderēs. Bet manam otram draugam mainījās iecere, un tā palikām ar Madaru divatā. Viss bija kārtībā!

Kāpēc kāpt kalnos?

Kāpju tāpēc, ka patīk. Patīk vide, pilnīgā atslēgšanās no ikdienas.

(**Madars:** «Laikam vispareizāk ir pateicis Reinholds Mesners, pēc manām domām, viens no respektējamākajiem kalnos kāpējiem. Kāpt kalnos nozīmē padziļināt savu pašizpratni. Man tā ir lieliska iespēja ne tikai atslēgties no ikdienas un tās problēmām, bet arī uzzināt ko jaunu pirmkārt par sevi, tāpat arī par valsti, konkrētu vietu un cilvēkiem, kurus satiekam».)

Joprojām dundadznieks

Kādreiz strādāju Igaunijā, tagad Rīgā. Tomēr caurmērā reizi mēnesī uz Dundagu atbraucu — vasarā volejbolu uzspēlēt, agrāk — korim palīgā uzdziedāt, citreiz kaut ko mājās padarīt. Joprojām jutos kā dundadznieks. Tā arī visiem saku: esmu no laukiem — no Dundagas!

Alnis Auziņš



Ciemos

Mazirbe

Turpinājums. Sākumu sk. 13.(162.), 14.(163.), 15.(164.) un 16.(165.) numurā.

Kādi tagad ir Jūras svētki, mēs zinām gluži labi. Bet kādi tie bija pirms gadiem 70?

Kora dziedāšana

Mazirbniekiem patīk dziedāt korī, kas kuplina dievkalpojumus luterāņu baznīcā, pasākumus Mazirbes pamatskolā, Lībiešu tautas namā, brīvajā dabā. 1925. gadā Mazirbes jauktais koris diriģentes Margaritas Staltes vadībā viesojas Tērbatā. Koris 1934. gadā plašā saietā dzied *Tomos*, un līdztekus mazirbniekiem — diriģente Hilda Grīva-Cerbaha — koncertē atbraukušie ventspilnieki, rīdzinieki un pat 60 sāmsalnieki. Šajā pasākumā 200 dalībnieku vidū ir arī pūtēju orķestra muzikanti. 1935. gadā 6. un 7. jūnijā Lībiešu savienības aktivista Didriķa Volgan-ska vadībā koris un orķestris koncertē Sāmsalā. Koris tāpat piedalās koncertos Dundagā un citās vietās.

Pēdējos pirmskara gados un Otrā pasaules kara laikā kori vada Mazirbes skolas skolotājs, mans klases audzinātājs — lielisks mūziķis un pedagogs Rūdolfs Ermanbriks. Viņa vadībā Mazirbes sieviešu koris 1946. gadā uzvar pašdarbības kolektīvu skatē Ventspilī, 1948. gadā piedalās Dziesmu svētkos Rīgā, tāpat dzied valsts un pašvaldību, kā arī Lībie-

šu savienības rīkotos un citos pasākumos.

Jūras jeb Zvejnieku svētki Mazirbē

Ir 1927. gads. Nieka septiņi gadi pagājuši, kopš beidzies Pirmais pasaules karš. Mājās pārradušies dzīvi palikušie pasaules kara cīnītāji un bēgļi, vairāk vai mazāk veiksmīgi pārvarētas smagās kara sekas. Dzīves apstākļi Mazirbes ciemā maz pamazām uzlabojas. Ciema iedzīvotāji ar, sēj, novāc ražu, atjauno zvejas spailes, zvejo, apstrādā zivis un pārdod saražoto. Izstrādā mežu, gatavo kokmateriālus un zāgmateriālus tirgum, personīgo māju un saimniecības ēku būvniecībai. Kārto formalitātes, lai tiktu pie «sava stūrīša, sava kaktiņa zemes», respektīvi, pie gruntsgabala zvejnieku jaunsaimniecības ierīkošanai. Ap-gūst piešķirto zemi — atbrīvo to no kokiem, celmiem, akmeņiem, rok grāvjus, nolīdzina kara laikā ierīkotas tranšējas un drāšu aizsprostus, lien līdumus, atbrīvo laukus no celmiem un saknēm un mēģina iegūt kaut nelielu ražu iztikai. Saimniecībās lūko atjaunot govju, aitu, cūku un mājputnu saimi. Cenšas tikt pie sava vilcējspēka — bēriša.

jas pašdarbības koris un notiek dejas Jāņa Blumberga ragu mūzikas pavadībā.

Svētkos piedalās ciemiņi no Dundagas pagasta un Zemkopības ministrijas. Ventspils apriņķa priekšnieks aizņemtības dēļ uz Jūras svētkiem ierasties nevar, tādēļ ar nelielu div-plākšņa lidmašīnu svētku dalībniekiem atsū-ta sveicienus un laba vēlējumus.

Pludmales trase jeb Automašīnu likstas

Piekrastes joslu starp jūru un kāpām vietējie izsenis izmanto satiksmei. Bet, lai nokļūtu Sīkragā, Jaunciemā vai Lielirbē un do-tos tālāk Ventspils virzienā, traucē Irbes jeb Lielirbes upe. Lai to šķērsotu, ir jāmeklē tilts vai jācenšas šķērsot upi brišus vai peldus.

Braukt pa smilšaino zemes ceļu, līku lo-čiem gar vigām un grūti izbraucamiem kan-gariem arī nav prāta darbs. Ar auto to pieva-rēt ir grūti, ar velosipēdu — arī, ar kājām vai pajūgu — arī smagi. Taisnākais un ātrākais ceļš ir pludmale — tā patīk un apmierina kā ratos, tā arī zirga mugurā sēdošos, riteņ-braucējus, kājām gājējus un pat retos moto-ciklu braucējus. Viņiem pārklūt ūdens šķēr-šļiem nav grūti.

Sarežģīti ir braukt pa pludmali ar auto. Bieži vien, lai apbrauktu šķērsli, ir vēlme rei-zēm pat nedaudz iebraukt jūrā. Tas ne vien-mēr attaisno cerību, jo spēkrats var pamatīgi iesēsties plūstošajās smiltīs. Tad darbs tuvējo sētu zirdziņiem un to saimniekiem ir nodro-šināts.

*Apkopoja Alnis Auziņš
Turpmāk vēl.*



Dar' man, tēv(i)s, pastaliņas!

Dinsberga skolasbērnu lielā diena

Nu jau par tradīciju kļuvušais salidojums Kubalu skolā–muzejā vienmēr notiek cieši noliktajā laikā — septembra pirmajā sestdienā pulksten 12.00.



• Brigita Dadze pielaiko savam vecajam spalvaskātam Silvas Gulbes atnesto spalvu.

Visvalža Biezbārža foto

Bet gluži tāpat kā sensenos laikos savā pirmajā mācību gada dienā bijām ļoti čakli. Nepacietībā ieraudzīt skolu, kas tajā pa vasaru pārmainījies, satikt klasesbiedrus un sarunāt, ar kuru sēsties vienā solā. Vai nu pirmajā, vai beidzamajā, vai pie loga, vai stūrī pie krāsns...

Gandrīz katrs trešais — ventspilnieks, jo nežēlīgajās laiku maiņās, kad ļaudis no lauku viensētām dzina uz ciematiem, vai vēl agrāk, kad kolhoznieku bada maize bija trīs kapeikas par izstrādes dienu, kas vien varēja, tas bēga no šādas posta dzīves prom. Uz Ventspili! Dundadznieki no laika gala ir jutušies šim aprīņķim vairāk piederīgi nekā Talsiem. Bet nu jau esam visriņķī Latvijā. Salidojuma reģistrā ierakstījās gana daudzi tepat no Dundagas pagasta, no Talsiem, Valdemārpils, Rojas, Valdgales, Saldus, Jelgavas, Rīgas, Aizputes, Murjāņiem, Jaunjelgavas.

Sarakstos ir minēti vairāk nekā 70 vārdu un uzvārdu, bet pieļauju, ka pēdējā brīdī atbraukušie vairs pierēģistrēties nespēja, un, manuprāt, salidojuma dalībnieku bija vismaz 85, bet kopā ar viņus pavadošajām personām — 100 kā likts. Fenomens ir tas, ka brauc arī tie, kas šajā skolā nemaz nav mācījušies. Mazbalsaru Grīnišu meitas Ilga un Maiņa ved līdzī savējos, Andra Freivalda piemiņu godinot, šurp ierodas viņa bērni. Nu jau pēc trīskārtējās kopā būšanas šim barām piederīgi jūtas manas klasesbiedres Skaidrītes vīrs Aigars, savējos šim pasākumam ir piejaucējusi Plintiņu Maija un Lakšmane (Lagzdiņa) Vija, un gan jau vēl kādi citi.

Šaipusē vienmēr ir bijušas kuplas dzimtas. Nu jau pumpuri plaukst to jaunākajos zaros, bet arī vecie vēl turamies itin braši. Visvairāk — seši, bet, ja pieskaita Andriša bērnus, tas astoņi bija no Freivaldu dzimtas. Četri Untenbergi, trīs Freimuti, māsas Arneses, Kēnigvaldes, Ozoliņķevicas, *Jaunsniķeru* bērni Valdis un Elma, Kālbergu Paulis un Brigita, es ar saviem brāļiem Lenartu un Zigurdu, Aivars un Silvija Dinsbergi no tālajām *Dingām*. Turklāt Silvas vīru ar savu akordeonu nu jau esam nolīguši tikpat kā galma muzikantu, jo nav taču lielāka prieka kā ar saviem vecajiem klasesbiedriem uzgriezt valsī.

Bet šī salidojuma pievienotā vērtība bija mūsu skoliņas īpašās jubilejas atzīmēšana. Šoruden aprīt 175, kopš 1838. gada rudenī Kubalu mājas istabā pie saimes galda, cik nu tur vietas, Ernests Dinsbergs sasēdina savus pirmos 10–15 skolēnus. Jauno skolas ēku, tādu pašu, kādu vēl šobaltdien redzam Kubalu dambja līkumā, pabeidz 1842. gada Ziemassvētkos, un 1843. gada janvārī pēc Zvaigznes

dienas tajā uzsāk skolu ar 60 skolēniem. Tātad divi apaļi skaitļi: 175 gadi, kopš pašiem pirmajiem šīspuses zemnieku bērnu mēģinājumiem ielauzīties Bībeles stāstus, katķismu, lasīšanu, rakstīšanu un mazliet arī rēķināšanu, un 170 gadi, kopš uzcelts mūsu dižais skolasnams. Apkārtējo saimnieku pašu savestie balķi, no kuriem tas būvēts, ir izturējuši gadu simtus un gods godam pārdzīvo paaudžu paaudzes. Dinsberga skola ir apgaismības simbols.

Muzeja vadītāja Ivara Abaja entuziasms un mērķtiecīgais darbs kopā ar abām savām darbiniecēm Gunitu Tropiņu un Ilmu Dišleri ir nenovērtējams un apbrīnojams. Muzejnieki nepārtraukti vāc, apstrādā, precizē un datorizē aizvien jaunus materiālus. Muzeja krājumi netiek turēti zem pūra, tie ir apskatāmi izstādēs un kalpo par bagātīgu materiālu ekskursiju stāstiem.

Arī mūsu mācību stunda pie Ivara Abaja, kuru viņš mums sniedza par E. Dinsberga sākungadiem skolotāja darbā, par viņa nīdēšanu jaunlatvietības gara dēļ, par triju gadu trimdu uz Jaunjelgavu bez jebkādas iztikas un dzīves apstākļu nodrošināšanas, par viņa nekādi nesalaužamo latvietības spītu un nerimtīgo literārās un filozofiskās jaunrades garu. Tas bija ļoti interesants stāsts, kura pirmavots ir Friča Brīvzemnieka vēstījums par E. Dinsberga izsūtījumu uz Jaunjelgavu no 1864. līdz 1867. gadam. Gribētos to pašai pārlasīt, jo tā īsti precīzi prātā palicis tikai tāds nieks. Kad Dinsbergs cietumā viņu apsargājošajiem zaldātiem jautā, par ko īsti viņu soda, sardzes vīri atbild, ka cietums jau nav sods, tikai tāda cietāka turēšana.

Dinsberga likteņstāsta un muzeja darbinieces Gunitas Tropiņas iedrošināti, arī mēs pamazām uzdrīkstamies teikt savējos. Brigītai līdzī bija spalvaskāts, un pirms atvadām, atdodot to glabāšanai muzejā, viņa noskaitīja mīļu tam veltītu pantiņu. Mirdziņai, cauri 56 gadiem, gluži kā nupat sacerēts, bija pirms 7. klases izlaiduma uzrakstītais dzejoliņis. Uzziņājām arī par Ainas literāro talantu. Protams, dzejā runāja Alfrēds Cipels. Ļoti priecājamies satikt skolotāju Eleonoru Šlivku, kas uz salidojumu bija atbraukusi pirmoreiz, un viņai bija veseli trīs veltījumi dzejā: skoliņai, savai mīļākajai draudzenes skolotājai Birutai Krastai un *Uzkalniņu* mājām, kur savulaik pēc kārtas dzīvojuši teju visi Dinsberga skolas skolotāji. Bet īpašs bija mūsu Freivaldu trīsbalsīgs dziedājums. Pašu sacerēti jauki vārdi, draiskā *Anniņa vannīņā* melodija, un — aiziet! Pēc lapiņām līdzī dziedāja arī pārējie.

Latviešu tautasdziesma Jāzepa Vītola ap-

darē ar Ausekļa vārdiem *Dar' man, tēv(i)s, pastaliņas*, visiem kopā skanēja tikpat vareni un lepni kā Latvijas valsts himna sarīkojuma atklāšanā. Un arī *Dievs, svētī Latviju!* taču ir īpaša zīme šai vietai. Baumaņu Kārļa dziesmu cenzūra no Pirmo dziedāšanas svētku repertuāra izslēdz, bet to pašu svētku laikā tā neglābi skan Rīgas Latviešu biedrības namā Baltijas skolotāju semināra vīru izpildījumā, un diriģents ir Janis Dreiberģis, mūsu skoliņas skolotājs 19. gs. 70.–80. gados, E. Dinsberga znots.

Ik pēc pieciem gadiem lido vidusskolas absolventi. Bet tie, kas mācījušies tikai sešas klases? Dinsberga skolasbērnu vidū ir ne mazums tādu, kas arī ne tās septiņas nespēja pabeigt. Nu, un?! Lai nemet akmeni, godīgi esam nodzīvojuši savas dzīves, kuriem arī ir tikai četru vai piecu klašu izglītība. Zūru mehānizatoru skola, pēc vairākiem gadiem kolhoza lauku brigādes vai fermu verdzībā nākusī saprašana izglītību turpināt vakarskolā. Bet gluži tāpat kā kādreizējais Kubalu skolas skolnieks, kas pie Dinsberga mācījās no 1846. līdz 1848. gadam, arī mēs šo namu visu mūžu atceramies kā savu pirmo īsto skolu.

Dundagas novada domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, salidojuma atklāšanā mūs sveikdams, jutās lepnis par ļoti kuplo pulku, kas bijām sapulcējušies, un neslēpa arī sāpi par tām pagasta skoliņām, kuru vairs nav, un to mājvietu atjaunošana vai sapošana vairs ir tikai ilūzija. Bet mūsu Dinsberga skola, kurai nu jau krietni sen ir Kubalu skolas muzeja statuss, plaukst un zēl, un dzīvi elpo. Tā nav vientuļa ēka meža vidū, kur, ekskursantiem atbraucot, durvis atslēdz, gids norunā savas iemācītās standarta frāzes, un, grupu aizvādījis, durvis atkal aizslēdz un dodas mājup.

Abaju trīsbērnu ģimene, tāpat Dišleru ģimene Vaivaros, ir šīspuses dzīvotspējas simbols. Mana vēlēšanās ir uz sarunu uzaicināt Ivara un Guntas pastarīti Mārtiņu, kuru uz dzīvošanu Kubalu skolā atveda tieši no dzemdību nodaļas, bet nu jau viņš studē augstskolā. Nama dzīvība ir ļaužu elpa. Un katra septembra pirmajā sestdienā Kubalu skolā–muzejā dzīvo eksponātu esam vesela kolekcija. Visdažādākā gadagājuma eksemplāri — no 58 līdz 86 gadu vecumam.

Maija Brūvere, Dinsberga septiņgadīgās skolas 7. klases absolvente



• Mūsu izlaidums 1959. gada 14. jūnijā. No kreisās: klases audzinātāja Genoveva Andrejeva, Ārija Jēkabsons, Rasma Janberga, skolas direktors Edgars Osis, Maija Brūvere, Skaidrīte Freivalde un skolotāja Genoveva Zeļenko. Priekšā zēni: Dzintars Sīpols, Egils Freijs un Alberts Pētersons. Foto no M. Brūveres albuma

Uz skolu!

Dinsberga pamatskolu slēdz 1964. gadā. Tomēr 1843. gadā atvērtā skola tepat pie Kubalu dambja stāv vēl šodien. Kā pēdējos gados parasts, septembra pirmajā sestdienā tiek turēta skola agrākiem skolasbērniem. Šoreiz sanākuši vismaz 80.

Valsts karogu pie senā skolas nama paceļ pats pirmais skolnieks, ieradies no Ventspils jau rīta agrumā, Gunars Lakševics. Sanākušos uzrunā skolotāji Alfrēds Cipels un Eleonora Šlivka, Dundagas novada domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, Kubalu skolas–muzeja vadītājs Ivars Abajs. Pasākuma ievadā — ieskaits skolas aizsākumos pirms 175 gadiem un skolotāja Ernesta Dinsberga pusmūža gados (1863–1867) piedzīvotā atstāsts.

Sanākušo skolasbērnu dziesma *Uz skolu!* (latviešu tautasdziesma Jāzepa Vītola apdarē, Ausekļa vārdi; pie harmonija Dace Šmite) skan slavējami, gluži kā Dundagas kora aizsākumā 1869. gadā, kad skolotāja Gustava Trauberģa vadībā te notiek pirmie mēģinājumi.

Skolēnu atmiņu stunda mūs pārsteidz ar skolai veltītām dzejām un Freivaldu dzimtas pārstāvju izpildītu dziesmu.

Par labā rokrakstā (viens pat ar rakstāmašīnu rakstīts!) izpildītiem atmiņu stāstiem slavējami ir skolnieces Maija Brūvere, Velga Sudmale, Vilma Kukle, Aina Grīnfelde, Skaidrīte Freivalde un skolotājs Alfrēds Cipels. Savas skolas laika piemiņas lietas muzejam dāvina Gunars Lakševics, Maija Brūvere un Brigita Dadze. Muzejs saglabās nākotnei jūsu atmiņu stāstus un dāvētas lietas. Muzeja veidotos pasākumos, ekspozīcijās un publikāci-

jās ar tiem varēs iepazīties katrs interesents. Pasākuma svinīgo daļu noslēdz piemiņas brīdis skolotājam Ernestam Dinsbergam Kužnieku kapos.

Mūsdienās seno skolu tur muzejs. Esam centušies šos svētkus piepildīt ar izstādi klasē, jūsu skolas laika ainām lielformāta bildēs un ekskursijām muzeja krātuvēs, ekspozīcijās. Kur tad vēl šovasar tapušas pastaigu takas, skolas maiņas krāsni ceptie spēkrauši un Jāņa Gulbja akordeona spēle! Arī turpmāk mūsu tikšanās pamats paliks jūsu cieņa pret savu skolu, Dundagas muižas pirmā skolas nama bagātā vēsture un muzeja uzdevums uzturēt un attīstīt izpratni par novada kultūrvēsturiskā mantojuma vērtībām. Uz satikšanas 2014. gada 6. septembrī, pusdienlaikā!

Pateicamies visiem salidojuma norises atbalstītājiem: novada Saimnieciskajam dienestam un vadītājam Andrim Kojro, Dundagas Kultūras pilij un direktorei Baibai Dūdai, Attīstības un plānošanas nodaļai un vadītājam Laurim Laicānam, Dundagas pagasta jauktā kora vadītājai Dacei Šmitei, žurnālistei Maijai Brūverei, muzikantam Jānim Gulbim, muzeja darbinieku ģimenēm!

Ivars Abajs, Kubalu skolas–muzeja vadītājs



Raibs kā dzeņa vēders

Raža šogad — laba

Ap septembra vidu vēlējāmajies uzzināt, kā augusi labība, kartupeļi un citi dārzeņi.

Ainars Šimpermanis no z/s Brauskas: «Visa labība ir novākta, un raža — laba: vidēji 30 cnt/ha. Šogad labības laukus no meža zvēriem nosargāja Šlīteres mednieku kolektīvs Huberts. Paldies viņiem!

Darba man netrūkst arī pašlaik. Aru zemi, sēju rudzus un ziemas kviešus».

Rota Pētersone Laikkalnos: «Labība visa nokulta. Izskatījās, ka raža būs laba. Sākot kult, tā arī bija pietiekama, bet vēlāk atklājās, ka laukos sirojušas mežacūkas. Kartupeļi izauguši lieli. Lai tos pasargātu no zvēru postījumiem, apkārt laukam apvilcām elektrisko ganu.

Šogad piedzīvojām ķibeles ar jauno traktoru Zefir 85. Lai to saremontētu, vajag jaunu lielo zobratu. Gandrīz pusgadu to gaidām. Tūlīņ zobratam jābūt gatavam. Tad arī arsim zemi un sēsīm ziemas kviešu šķirni Fredis, kam ir akoti un uz ko mežacūkas nav kāras».

Aigars Zadiņš, SIA Gavsene valdes loceklis: «Jākuļ vēl tikai griķi. Ar labības ražu esmu apmierināts. Sevišķi labi Dundagas apstākļiem padevušies vasarāji. Miežus un vasaras kviešus nokūlām vidēji 40 cnt/ha, bet mieži vienā laukā bija izauguši pat 60 cnt/ha. Vasaras rapsis bija pieticīgāk audzis: 16 cnt/ha.

Šogad labāka sadarbība bija izveidojusies ar mednieku klubu Dundaga, kas cītīgi piešķatīja laukus, līdz ar to lielu postījumu nav. Taču spriedzi tas nenonē, jo meža zvēru skaits nav samazinājies».

Ilga Stība, i/u DRT vadītāja: «Raža šogad ir ļoti laba. Galvenokārt audzēju kāpostus.

Citus gadus bija lielākas galvas, bet tik un tā kāposti ir padevušies labi. Vēl audzēju burkānus, bietes, gurķus, tomātus, nedaudz kartupeļu. Sīpoli izauguši milzīgi, tie vairs nav tirgus prece, dodu uz SIA Gabriēla cehu. Siltumnīcās ir kolosāla tomātu raža».

Māra Šleinere, z/s Kļavnieki saimniece: «Kartupeļu platību esmu samazinājusi, tagad tos apstādu 2 ha. Raža laba. Rāceņi izauguši lieli. Audzēju no visa kā pa druskai: avenes, zemenes, kāļus, rutkus, bietes, burkānus, sīpolus. Gatavoju kazas biežpienu un sieru, ko cilvēki labprāt iegādājas. Arī kazas pienu. Noiets ir.

Turpinu arī ierakstus savā zemnieces dienasgrāmatā. Tādas man ir jau no 1996. gada. Reizēm noder praktiski. Piemēram, pircēja jautā, kādu kartupeļu sēklu esmu viņai kādreiz pārdevusi. Apskatījos savos pierakstos un pateicu. Žēl, ka neesmu pierakstījusi laika zīmes. Sākšu rakstīt.

Uz priekšu domāju vairāk putnu audzēt. Šogad paņēmu zosis un pīles, kas man šķiet interesanti. Putni dod dzīvību, uzreiz skaidrs, ka lauku sēta.

Kaimiņi piedāvā atpirkt aitas. To gan nav daudz, bet ir arī auns. Tad manām trim aitām būs vīrs. Ja izdosies uzcelt ziemas mītņi, tā darīšu. Dzīvnieki un putni manā saimniecībā būs arī mazbērnu dēļ, lai viņi redz liet dabisko kārtību, ko ne visi bērni un jaunieši vairs zina. Varbūt ar laiku iekārtošu pastaigu taku skolēniem, lai viņi aplūko lauku sētu ar visiem kustonīšiem».

Diāna Siliņa

Ko māca izstāde?

Man kopā ar vairākiem Dundagas novada uzņēmējiem bija iespēja piedalīties starptautiskā pārtikas, dzērienu, pārtikas pārstrādes, tehnoloģiju un sabiedriskās ēdināšanas izstādē *Rīga Food 2013*, kas no 4. līdz 7. IX notika Ķīpsalā.

Izstādē varēja apskatīt un iegādāties ļoti daudz ko, sākot ar pārtiku saistītiem iepakojumiem, instrumentiem, iekārtām un beidzot ar mājražotāju produkciju un dažnedaždiem izgudrojumiem.

Dundagas novadam atvēlēto standu pa dienām dalījām mēs — Dženeta Marinska, es, Elma Zadiņa, piedalījās arī novada tūrisma organizatore Alanda Pūliņa.

Tas, kā sevi reklamēt un piesaistīt apmeklētāju uzmanību, ir katra paša ziņā. Man šķiet, ka izstāde nav tā labākā tirgus vieta. Jāpieiet ļoti radoši, īpaši, ja daudziem ir līdzīgi piedāvājumi. Līderis visā izstādē šķita *Dan-sukker*. Šajā stendā valdīja dzīvība, ko panāca šovs ap kāda našķa izgatavošanu, un tur tiešām visu laiku apgrozījās pārdesmit cilvēku.

Mana priekšrocība bija piedāvājuma īpatnībā, jo tas savā veida bija vienīgais visā iz-

stādē. Es reklamēju sava dzīvesveida centra *Tavai sirdij* ārstniecisko virtuvi. Rādīju, kā no sojas pupām var pagatavot pienu, piedāvāju nogaršot tofu — no sojas piena gatavotu sieru, veģetāro desu, veģetārās kotletes. Vienīgā lieta, ko pārdevu, bija sojas pupas sēklai.

Pats šādā izstādē piedalījies pirmoreiz. Jūtu, ka man vēl jāpilnveido sava produkta reklamēšana. Pats piedāvājums vēl ir pavisam svaigs un plašs. Šādu pieredzi uzkrāt ir svarīgi, tā palīdz visu pamatīgi izprast. Tikai tad, ja tu pats esi līdz galam sapratis, kas ir un ko ietver tavs piedāvājums, tad tu vari ar pārliecību to pasniegt — ar precizitāti katrā detaļā.

Domāju, ka novadam arī turpmāk būtu derīgi piedalīties līdzīgos pasākumos, es noteikti to vēlos. Pārsteidza vienīgi, ka Dundagas pienotava nebija ierīkojusi savu standu.

Ansis Roderts

Līdzdarbosimies nākotnei!

Aicinām līdzdarboties plānošanas darbnīcās, kas sāksies 24. IX, lai kopīgi domātu par novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un Attīstības programmu.

Septembris ir piemērots laiks, lai sakopotu domas turpmākajiem darbiem un iecerēm — gan ģimenē, gan arī pašvaldībā. Mūsu nelielās, ģimeniskās ieceres saistās ar jaunu prasmju apguvi pulciņu nodarbībās, labāku siltumizolāciju mājokļos, jauniem ziemas zābakiem nokalpojušo vietā. Tā varētu nosaukt simtiem piemēru. Bet simtiem ideju varētu padarīt labāku dzīvi arī pašvaldībā, ja cilvēki, kam rūp Dundagas un Kolka puse, mērķtiecīgi sakopotu savas domas, rūpīgi izsverot iespējas, fiksējot lietas, kas neapmierina, un galu galā — liekot idejas citu pie citas kā mozaīkmīklā, līdz rodas acīm tīkams rezultāts.

Lai īstenotu ģimeniskās ieceres, tās izpīnojam uz papīra vai vismaz galvā. Savukārt, lai radītu plašākai sabiedrībai svarīgas idejas un pēc tam tās īstenotu, pašvaldības izstrādā ilgtspējīgas attīstības stratēģijas kā rezultātu turpmākajiem 15 – 20 gadiem un attīstības programmas — kā darbības plānu turpmākajiem 7 gadiem. Ir ļoti svarīgi, lai abi dokumenti taptu, līdzdarbojoties pašiem ar novadu saistītajiem cilvēkiem.

Tādēļ laipni aicinām jūs, Dundagas novada lielās ģimenes locekļi, piedalīties plānošanas darbnīcās, lai dotu to ieguldījumu, ko spēj jūsu unikālā pieredze un jūsu radošums, un kas ir tik tiešām īpašs, salīdzinot ar sauszemē faktu datu bāzēm.

Plānošanas darbnīcas notiks sešās jomās, un katra darbnīca noritēs divos posmos. Norises vieta — Dundagas pils. Sākums vienmēr plkst. 14.00!

Vīzija — SVID (stiprās puses, vājumi, iespējas, draudi) — problēmu analīze

☞ 24. IX novada tēls, pārvaldība; vide; sociālā palīdzība, veselības aprūpe, sabiedriskā kārtība.

☞ 25. IX kultūra, izglītība, aktīvs dzīvesveids; tautsaimniecība; inženierapgāde, satiksme, komunālie pakalpojumi, mājoklis.

Mērķu analīze — rīcības

☞ 8. X novada tēls, pārvaldība; vide; sociālā palīdzība, veselības aprūpe, sabiedriskā kārtība.

☞ 9. X kultūra, izglītība, aktīvs dzīvesveids; tautsaimniecība; inženierapgāde, satiksme, komunālie pakalpojumi, mājoklis.

Ļoti priecāsimies par jūsu līdzdalību kādā no plānošanas darbnīcām!

Visu plānošanas darbnīcu veikumu apkopos, un tas būs galvenais pamats diviem svarīgiem Dundagas novada dokumentiem — ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un Attīstības programmai. Savas idejas varēsiet arī precizēt publiskās apspriešanas laikā, kad ar abu dokumentu projektiem iepazīstināsim plašāku sabiedrību.

Lūdzam pieteikties plānošanas darbnīcās līdz 23.09.2013., zvanot pa tālruni 28693477 vai 63237857 vai rakstot e-pastu: attistibas.nodala@dundaga.lv. Piesakoties norādiet vārdu, uzvārdu, var norādīt institūciju, kurā persona darbojas, adresi, tālruna numuru, e-pasta adresi, lai informētu par aktualitātēm līdzdalības procesā un plānošanas gaitā.

Dundagas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas izstrādātāju vārdā — Indra Kļaviņa

Jaunās estrādes celtniecība Dundagā

Par tās būvniecību stāsta Guntis Kārklevāls, estrādes projekta vadītājs no pašvaldības puses.

9. IX, kā paredzēts, estrādes projektā veiksmīgi sācies pēdējais posms — būvniecība. Vecā estrāde tagad (13. IX — Red.) jau nojaukta. Pēc iespējas ātrāk jāveic zemes ierīcības darbi, jo teritoriju no parka sākuma Pils ielā līdz vecajai estrādei, pļaviņu un ceļu līdz tiltam ieskaitot, labiekārto. Tāpēc ar zemes darbiem un vecās estrādes nojaukšanu arī sāks, lai pēc iespējas lietderīgāk izmantotu izrakto zemi. Amfiteātri uz jauno estrādi veidos citādāku — ar slīpumu no parka uz pils pusi. Gar dīķi būs pastaigu celiņš.

Būvnieks ir SIA *Erteks*, ar ko mūsu pašvaldībai izveidojusies pietiekami laba sadarbība. Šis būvnieks arī atjaunoja Dundagas pils pagalmu. SIA *Erteks* piedalījās konkursā par būvdarbu veikšanu un uzvarēja, jo tā piedā-

vājums bija vislētākais.

Būvprojekta izstrāde aizkavējās dažādu iemeslu dēļ, tāpēc lūdzām Lauku atbalsta dienestam (LAD) vēl vienu mēnesi pagarinājumu. Projektēšanu pabeidza augusta sākumā, īsā termiņā bija jāizsludina iepirkums. To veica, un visi dokumenti līdz 1. IX bija iesniegti. Būvdarbi jāpabeidz līdz 10. I. Visa dokumentācija LAD jāiesniedz līdz 25. I.

Darbs ir uzsācies, un par to liels prieks.

Būtu labi, ja vēl varētu kaut cik sapost arī pieguļošo dīķa daļu, kas kļūst aizvien nepievilcīgāka. Sarunas ar a/s *Latvijas valsts meži* esam uzsākuši. Vai uzreiz būs risinājums, nezinu.

Uzklausīja Diāna Siliņa

Dzejas diena Kolkā

Starp liesmojošiem pilādzogu ķekariem un pelēkiem akmeņiem uz dzejas vakaru *Imants Ziedonis un es... sanāca dzejas cienītāji Kolkā.*

Ugunsкура dzirkstis, jūras šalkas, Ziedoņa dzejas krājumi un mēs: katrs pa savu ceļu, ar sev tuvākajiem dzejnieku dzejoļiem, lai kopīgi ļautos pārdomām, lai kopā ar Inoru, Evitu, Dzintru un Valteru dziedātu dziesmas ar dzejnieka vārdiem, bagātinātos sajūtām un veidotu savu mazo Ziedoņkalnu Kolkā. I. Ziedoņa dzejas durvis vaļā vēra skolotāja Aisma Brande. Atklājām tik daudz jauna. Katrs lasītais dzejolis pārtapa pelēkā olī un, roku un sirds siltuma sasildīts, iegūla Ziedoņkalnā kā dievišķā piramidā. Vai arī tev iekrita dzirkstelīte?

Vēl esam ceļa sākumā... Vai redzi ceļu vai taciņu sīko? Tas ir tavs, mans un Ziedoņa ceļš. Mūsos palika zīmes, varbūt citu gadu vēl kādu gājēju uz dzejas atklājēju takas sastapsim. Paldies visiem, ar kuriem kopā piepildījām jauko vakaru!

Olita Kalna

**Imants Emerbergs (1936)
Ilma Roze (1934)
Aldis Rozenbergs (1952)**

**«Dundadznleks» Nr. 17 (166)
2013. gada septembris.**

Dundagas novada pašvaldības izdevums, iznāk divas reizes mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Inga Ralle, Diāna Siliņa, Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervēja-mais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznleku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 400 eks. **Internetā:** www.dundaga.lv/avize



• Elmas Zadiņas piedāvājums ieinteresējis kādu Rīgas kundzi.

Alandas Pūliņas foto